

Syllabus Overview:
Theory

<i>Unit</i>	<i>Content</i>	<i>Hours/Week</i>
<i>1</i>	Composition and structure of atmosphere; Heating and cooling of the atmosphere; Radiation, advection, conduction and convection; Insolation and factors affecting insolation; Heat budget; Horizontal and vertical distribution of temperature; Inversion of temperature; Isotherms: Their characteristics.	3
<i>2</i>	Atmospheric pressure: Horizontal and vertical distribution, factors affecting their distribution, characteristics of isobar. Pressure belts and winds: Types of winds, air masses and atmospheric disturbances; Cyclone: Temperate and tropical; Anti-cyclone; Atmospheric moisture: Processes of evaporation, condensation and precipitation; Relative and absolute humidity; Forms of condensation: Cloud, fog, dew and frost; Forms of precipitation: Snow, hail and rain; Types of rainfall: Conventional, orographic and cyclonic.	
<i>3</i>	Factors affecting India's climate: Latitudinal extent, distance from the sea, northern mountain ranges, physiography, monsoon winds, upper air circulation, western disturbances and tropical cyclones, southern oscillation, El Niño; Understanding the concept and mechanism of monsoon; Break in monsoon; Retreat of the monsoon; Seasons of India; Loo; Kalbaisakhi.	

IDC - Climatology - Study materials 2nd Semester.

ବାୟୁମଣ୍ଡଳର ସଂରଚନା :- ତିନିଟି ଉପସ୍ତର ନିମ୍ନ ଖାତିର :-

- ଅର୍ଥାତ୍ :-
- (i) ତ୍ରାସମୟ ଉପସ୍ତର,
 - (ii) ଜଳୀୟ ବାଷ୍ପ,
 - (iii) ଆୟତନ ।

1. ତ୍ରାସମୟ ଉପସ୍ତର :- (i) ନାଇଟ୍ରୋଜେନ (78.08%),
 (ii) ଅକ୍ସିଜେନ (20.94%), (iii) କାର୍ବନଡାଇଅକ୍ସାଇଡ (0.042%),
 (iv) ଅନ୍ୟ ଆୟତନ (0.03%), (v) ନିୟନ୍ (0.0018%), (vi) ହିଲିୟମ 0.0005%,
 (vii) କ୍ରିପ୍ଟନ୍ 0.00001, (viii) ଅର୍ଗନ୍ 0.000055%, (ix) ହେଲିୟମ, (x) ହେଲିୟମ ଇତ୍ୟାଦି।
2. ବାୟୁମଣ୍ଡଳେ କାର୍ବନଡାଇଅକ୍ସାଇଡର ପରିମାଣ ବାହ୍ୟ ଗୋଲେ ପ୍ରାୟତଃ ବିଶ୍ୱ ସ୍ଥିରମାନ ଦେଖା ଦିଏ ।
3. ବାୟୁମଣ୍ଡଳେ ଆୟତନ ତ୍ରାସମୟର ପରିମାଣ = 0.03% ଏହି ନିସ୍କ୍ରିୟ ତ୍ରାସମୟ ସ୍ଥିରମାନ ଧାରିତ୍ୱେ ।
4. ବାୟୁ ମଣ୍ଡଳେ ଅର୍ଗନ୍ ଉପସ୍ତରର ପରିମାଣ ବାୟୁମଣ୍ଡଳେ ଥୁଟ୍ଟ ନ୍ୟାନ୍ 0.000055%.
5. ବାୟୁ ମଣ୍ଡଳେ ହିଲିୟମ ତ୍ରାସମୟର ପରିମାଣ ଓ ଥୁଟ୍ଟ ନ୍ୟାନ୍ 0.0005%.

2. ଜଳୀୟ ବାଷ୍ପ :-

① ବାୟୁ ମନ୍ତ୍ରରେ ଜଳୀୟବାଷ୍ପର ଏକ ଅବସ୍ଥିତି 0.26
থেকে 4.5 %

② ৳ পৃষ্ঠ থেকে মাঝারিতে 10 কিলোমিটার উচ্চতায়
মধ্যে জলীয় বাষ্প দেখা যায়।

③ এর মধ্যে 5 কিলোমিটার উচ্চতায় মধ্যস্থ জলীয়
বাষ্প 90% অবস্থান করে।

3. অ্যারোসল বা বায়বীয় কণা :-

□ বায়ুমন্ত্রে সামান্য অবস্থায় থাকা অতি
সূক্ষ্ম কণাগুলি ধর্মী সূক্ষ্ম কণা গুলিকে একত্রে
অ্যারোসল বলে।

বিভিধ :-

□ ① Aerosol - এর মধ্যস্থিত এত কণা 100
মাইক্রোমিটার।

② Aerosol - এর গুলি বায়ুমন্ত্রে জলাকর্ষকণাগুলি
কাড় করে।

□ বায়ু মনুলকে মনুলের জরতিয়ায় প্রানত
দুটি করে করে হাতে পারে। বায়ুমণ্ডল এক সচিন
অনুসারে এক স্মিতার তারতম্য অনুসারে।

(i) મધ્યમતુલ , (ii) વિશિષ્ટમધ્યમતુલ ।

□ ଅମୁଦତଳ ଥେସେ ପ୍ରାୟ ୭୦ ଥୋକେ 100 କିଲୋ
ଜିରା ମର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାହୁସନୁଳ ଏଠିନକାରି ବିଭିନ୍ନ ଶିଳାଦାନ-
ଶୁଳିଃ ଅନୁମାତ ମଟାମୁଟି ଏକାଠି 2ମାକେ । ତାହା ଏହି
କ୍ରମଟି ନାମ ସମ୍ମାନୁଳ ।

□ ବାୟୁ ମନୁଲେ ଦିନେ ଏହାର ସମୁଦ୍ର ପୃଷ୍ଠ ଥାଏ
ହୋଇଥିବା ୨୦ ଥାଏ ୧୦୦ କିଲୋମିଟର ଦିନ ଥାଏ
ବାୟୁମନୁଲେର ଉଚ୍ଚ ଓ ନୀଚ ପ୍ରାୟ ୧୦୦୦୦ କିଲୋମିଟର
ଧାରୀ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତିରେ ଉଦ୍‌ଗମନ ହେଉଛି ।

i) আনুগত্য নাইকোলেন দূর - ৩০ থেকে ২০০ জিলামিটার
ii) পারমাণবিক আকর্ষণ দূর - ৬ থেকে ২০০ থেকে ১,১০০ জিলামিটার।

(14) ਇਲਿਯਮ ਖੂਹ - ਫੁਲਕੇ ਘਾਟ 1100 ਘਾਟ 3,500 ਫਿਮਿ

(iv) আনন্ডিক শহিদ্দাফেন জং - হিলিয়াম জংগ ৩৫০০ থেকে ১০,০০০ মি.মি।

• ଜ୍ୱିତର ଚରଣର ଅନୁମାନେ ଚାନ୍ଦ୍ରମାନୁଷ୍ଠାନ ଛାନ୍ଦନିୟମ :-

■ ଜ୍ୱିତର ଚରଣର ଅନୁମାନେ ହୁଏତ ତାହା
ଝିଟ୍ଟିତା ବୃଦ୍ଧିରେ ଚାନ୍ଦ୍ରମାନୁଷ୍ଠାନ ମାଟିର ପ୍ରସାର କାରଣ
କାରଣ ହୋଇ ଯାଏ । ଯଥା -

- ① ଡ୍ରୋଲିଆର ② ଡ୍ରୋଲିଆର ③ ଡ୍ରୋଲିଆର
④ ଡ୍ରୋଲିଆର ⑤ ଡ୍ରୋଲିଆର ।

ଡ୍ରୋଲିଆର :-

- ① ଏହି ଚାନ୍ଦ୍ର ମାନୁଷ୍ଠାନ ମାଟି ନିକଟେ ଥାଏ ।
② ଡ୍ରୋଲିଆର ଚଳାତେ ମନା ମାଟିରେ ଲାଗିଲ
ମାନୁଷ୍ଠାନ ଯୋଗ୍ୟ । ଡ୍ରୋଲିଆର ଗର୍ଭ ୧୯ ମାଟିରେ ଲାଗିଲ ।
③ ଚାନ୍ଦ୍ରମାନୁଷ୍ଠାନ ଏହି ଛାନ୍ଦ ମାଟିରେ ଥାଏ, ମାଟି,
ବୃଦ୍ଧି ମାଟି, ମାଟି ବାହାରେ ଥାଏ ଚାନ୍ଦ୍ରମାନୁଷ୍ଠାନ
ପ୍ରସାର ଯାଏ ଥାଏ ।
④ ଚାନ୍ଦ୍ରମାନୁଷ୍ଠାନ ଏହି ଛାନ୍ଦ ମାଟିରେ ଥାଏ ।
⑤ ଏହି ଛାନ୍ଦ ମାଟିରେ ଥାଏ ଚାନ୍ଦ୍ରମାନୁଷ୍ଠାନ ମାଟିରେ
ଥାଏ 18 km ଗର୍ଭ ଦିଗ ମାଟିରେ ଥାଏ ଚାନ୍ଦ୍ର
8-9 km ଗର୍ଭ ଥାଏ 14 କିଲୋମିଟର ।
⑥ ଏହି ଛାନ୍ଦ ମାଟିରେ ଥାଏ ଚାନ୍ଦ୍ରମାନୁଷ୍ଠାନ ମାଟିରେ
6.5° ଗର୍ଭ ଥାଏ ଚାନ୍ଦ୍ରମାନୁଷ୍ଠାନ ମାଟିରେ

⑦ ଏହି ଛାନ୍ଦ ମାଟିରେ ଥାଏ ଚାନ୍ଦ୍ରମାନୁଷ୍ଠାନ ମାଟିରେ
6.5° ଗର୍ଭ ଥାଏ ଚାନ୍ଦ୍ରମାନୁଷ୍ଠାନ ମାଟିରେ

৭।) বামুনালৈ অৱস্থিত সমস্ত শ্ৰমিকৰ পদাৰ্থ ৭৫% ইন্দোচিন্মাৰত থাকে। এওঁ ইলিফেণ্টা জলীয় চাক্ষৰ আৰু অন্যান্য উদাহৰণ সূচি ৭৭%। এই ইন্দোচিন্মাৰত পাবলৈ হয়।

(vii) ~~କ୍ଷମା~~ କ୍ଷମା ପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ଶୁଭାଶିଷ୍ଟା

उद्घाटनसिन्धु :-

① ଦ୍ରୋଣାଦିତ୍ୟାଠର ଓମ୍ବର ଅର୍ଦ୍ଧାଞ୍ଚ ଦ୍ରୋଣମଢ଼-ଏବଂ ମଠ 50 km ଡକିତା ନ୍ୟାନ୍ତ୍ର ମୋଡ଼ାମୁଣ୍ଡିକିରୁ ଆତିକ୍ଷୀଲ ଚାନ୍ଦୁମଗୁଲ୍ଲା, ଦିତୀୟ ପ୍ରକାଶି ନାମ ଦ୍ରୋଣାଦିତ୍ୟାଠ ।

⑪) ଡାହାଣ ମନୁଲେ ଏହି ଡ୍ରାଫ୍ଟ ଡିଜିଟାଲ ଡାହାଣ ଆକାଶ ମାଧ୍ୟମ
ଉପରେ କେବଳ ଡାହାଣ ୨ମୁଣ୍ଡ । ଏହା ଡାହାଣ ଡାହାଣ 5km
ଡିଜିଟାଲ ଡିଜିଟାଲ 0°C ଏମୋସିମ ।

(iii) চাঙ্গুমনুল 15-30 km উচ্চতায় মাটি ওজনশীল
যন্ত্র অথবা বসি লম্বু করা যায়।

(iv) ଶୁଦ୍ଧାଂଶୁଦିଆର ଚାନ୍ଦୁ ମାତଲା, ଘରୁ ଓ ଶୁଦ୍ଧ
ଆରାଧନା ସିନ୍ଧୁର କୋନା ଘର ନା ଥାଏ କଲେ ଓ
ଏହି ଶୁଦ୍ଧ ନିଶେ ଦିବେ ସିନ୍ଧୁର ଘର ଦେଖା ଯାଏ ।

⑤ ବୃକ୍ଷି ମାତ, ବା ବକ୍ସା ମିଶ୍ର ଶ୍ରୀମାତ ନା ଧାରଣ
ଏହି ଫଳର କାନ୍ଥ ମନୁଳ ଚଳାଏ । ଏହି କାନ୍ଥ
ଏହି ଫଳର ଫଳେ ସ୍ନେହାଳି ଲୋଚନ ବାଏ ।

⑥ ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ଫ୍ରୋଡୋଲିଆମ୍ ଓ ଫିକ୍ସିମାମ୍

ଅଗାଧିତ ଏଠା ଓଡ଼ିଆ ମା 50 mm ମଧ୍ୟ ଏଠା
ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ଏ ଚାନ୍ଦ୍ର ଚଳାଏ 0°C ସ୍ଥିତ
ମୋଡ଼ା ।

ଫ୍ରୋଡୋମ୍ :-

① ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ଏଠା ଓଡ଼ିଆ ଫ୍ରୋଡୋଲିଆମ୍ ଫ୍ରୋଡୋମ୍
ଏହି ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ଫ୍ରୋଡୋମ୍ 50-80 ଡିଗ୍ରୀ
ମଧ୍ୟ ।

② ଏହି ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ଫ୍ରୋଡୋମ୍ 80 ଡିଗ୍ରୀ
ଓଡ଼ିଆ - 85°C ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ।

③ ଏହି ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ଫ୍ରୋଡୋମ୍ 50 ଫ୍ରୋଡୋମ୍ 80 ଡିଗ୍ରୀ
ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ଫ୍ରୋଡୋମ୍ 1 mm ଫ୍ରୋଡୋମ୍ 0.01 ମିଲିମିଟର ମୋଡ଼ା

④ ଅଗାଧିତ ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ଫ୍ରୋଡୋମ୍
ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ଫ୍ରୋଡୋମ୍
ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ଫ୍ରୋଡୋମ୍
ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ଫ୍ରୋଡୋମ୍

⑤ ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ଫ୍ରୋଡୋମ୍
ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ଫ୍ରୋଡୋମ୍ ଫ୍ରୋଡୋମ୍

Absorption: বায়ুমণ্ডলও লীচও দিতে হুপুই মণ্ডলও মণ্ডল
 CO_2 , জলীয় বাষ্প, ইলিক্সা প্রকৃতি অত্যন্ত সূর্যরশ্মিতে
 তীব্রতায় বাধা দেয় প্রায় 10% তাপ হারান করে।

□ সমুদ্র পৃষ্ঠ থেকে প্রায় 2km উচ্চতা পর্যন্ত উষ্ণ
 অথবা প্রায় 50% হারানি মাত্রি অধ্যয়ন করে লেন
 বায়ু মণ্ডল সামান্য উষ্ণতায় উত্তপ্ত হয়।

1. বায়ুমণ্ডল তপ্তও অনুষ্ণমিত বস্তুনিষ্ঠও তপ্তও তপ্তও

- ① অক্ষাংশ, ② স্থানতাপ ও গলতাপের বিস্তার,
 ③ বায়ু প্রবাহ ④ সমুদ্র স্রোতের প্রবাহ, ⑤ পর্বতের অধ্যয়ন
 ⑥ জিলা ও স্থিতির প্রকৃতি, ⑦ বায়ু মণ্ডলে গলিত
 তাপের পরিমাণ। ⑧ বস্তুনিষ্ঠ অধ্যয়ন।

2. হুপুইও তপ্তও অনুষ্ণমিত বস্তুনিষ্ঠ অনুষ্ণমিত সমুদ্র
 পৃথিবীতে তপ্তও তপ্তও বায়ু মণ্ডল তপ্তও তপ্তও

→ তিনটি ক্ষেত্র তপ্তও তপ্তও তপ্তও তপ্তও তপ্তও

① গ্রীষ্ম মণ্ডল (Tropical zone)

এই অঞ্চল প্রচীনত $0^\circ - 23\frac{1}{2}^\circ$ উত্তর ও
 দক্ষিণ অক্ষাংশের মধ্যে গ্রীষ্মকাল।

নিষ্কলমে তপ্তও তপ্তও $27^\circ C$ সমষ্টিগত
 তপ্তও তপ্তও গ্রীষ্ম মণ্ডল বা গ্রীষ্ম মণ্ডল

ii) ନାତିଶୀତୋଷ୍ଣମଣ୍ଡଳ :-

i) ଡିଃ ଗୋଲାର୍ଦ୍ଧ ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣ ଗୋଲାର୍ଦ୍ଧ $23\frac{1}{2}^{\circ}$ ଓ 0° ଯାଏଁ ଅବସ୍ଥିତ ସ୍ଥାନ ($23\frac{1}{2}^{\circ}$ ଯାହା 45° ଯାହା $66\frac{1}{2}^{\circ}$) ମଧ୍ୟରେ ।

ii) $23\frac{1}{2}^{\circ}$ (ଯାହା 45° ଯାହା $66\frac{1}{2}^{\circ}$) ଯାହା ଏହି ମଣ୍ଡଳର ସର୍ବାଧିକ ଶ୍ଚିମଣ୍ଡଳ ନିକଟେ ଅବସ୍ଥିତ ଏବଂ ଏହି ନାତିଶୀତୋଷ୍ଣମଣ୍ଡଳ ରୁ ।

iii) ଗୋଲାର୍ଦ୍ଧ ସର୍ବାଧିକ ଯାହା 45° (ଯାହା $66\frac{1}{2}^{\circ}$ ଯାହା $66\frac{1}{2}^{\circ}$) ଯାହା ଏହି ମଣ୍ଡଳର ନାତିଶୀତୋଷ୍ଣମଣ୍ଡଳ ରୁ ।

iii) Frigid zone ଶ୍ଚିମଣ୍ଡଳ :-

i) $66\frac{1}{2}^{\circ}$ ଯାହା 45° ଯାହା $66\frac{1}{2}^{\circ}$ ଯାହା ଏହି ମଣ୍ଡଳର ସର୍ବାଧିକ ଶ୍ଚିମଣ୍ଡଳ ନିକଟେ ଅବସ୍ଥିତ ଏବଂ ଏହି ନାତିଶୀତୋଷ୍ଣମଣ୍ଡଳ ରୁ ।

iv) catabatic (କ୍ୟାଟାବେଟିକ୍) :-

□ ପାର୍ଶ୍ଵ ଉପରେ ଶ୍ଚିମଣ୍ଡଳ ଯାହା ଏହି ମଣ୍ଡଳର ସର୍ବାଧିକ ଶ୍ଚିମଣ୍ଡଳ ନିକଟେ ଅବସ୍ଥିତ ଏବଂ ଏହି ନାତିଶୀତୋଷ୍ଣମଣ୍ଡଳ ରୁ ।

2. ତାଳପତ୍ର ସମତା :-

■ ଏ ସାମ୍ବାଦ ଆମର ସାମ୍ବାଦିକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା
 ତରଫର ଦ୍ଵାରା ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇ ଏବଂ ସମ୍ପାଦନା କରାଯାଇ
 ଏ ଦୀର୍ଘ ତରଫର ଦ୍ଵାରା ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇ ଏବଂ
 ସମ୍ପାଦନା କରାଯାଇ ଏବଂ ସମ୍ପାଦନା କରାଯାଇ
 ଏବଂ ସମ୍ପାଦନା କରାଯାଇ ଏବଂ ସମ୍ପାଦନା କରାଯାଇ
 ଏବଂ ସମ୍ପାଦନା କରାଯାଇ ଏବଂ ସମ୍ପାଦନା କରାଯାଇ

3. ଆଲୋଚନା କେଉଁଠି କରି ଚିକିତ୍ସନ :-

■ ଏହି ସୂର୍ଯ୍ୟ ଓଷ୍ଟ ଆମର 1 ଚରା ଆସ୍ତିତ୍ୱ
ଯାଦି 100%. କିନ୍ତୁ ଏହା ଚରା ଚରା 35%. ଅଧିକାଂଶ
ଆମର ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ନା ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ
ଗୋଟିଏ ଏହି ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ Albedo
ଗୋଟିଏ ।

■ ଉପ ଚାମା ଚିକିତ୍ସିତ ଜାତି	27%.
■ ମହାଜଳା ଚିକିତ୍ସାରେ ଆବିଷ୍କାର	6%.
■ ଏଠାରେ ଚାମା ଆବିଷ୍କାର	2%.

ಗ್ರಾಹಕರ ಪರಿಣತಿಯಂತೆ 70-90% (70-90%)

ആ പേര് പരിചയം:-

പേരിൽ 10000 മില്ലിമീറ്റർ = 10000 മില്ലിമീറ്റർ.

10000.25 മില്ലിമീറ്റർ പേരിൽ പേരിൽ പേരിൽ

പേരിൽ പേരിൽ പേരിൽ പേരിൽ പേരിൽ

1643 മില്ലിമീറ്റർ പേരിൽ പേരിൽ പേരിൽ

പേരിൽ പേരിൽ പേരിൽ പേരിൽ പേരിൽ

പേരിൽ പേരിൽ പേരിൽ പേരിൽ പേരിൽ

① പേരിൽ ② പേരിൽ ③ പേരിൽ ④ പേരിൽ

പേരിൽ പേരിൽ പേരിൽ പേരിൽ പേരിൽ

പേരിൽ പേരിൽ പേരിൽ പേരിൽ പേരിൽ

പേരിൽ പേരിൽ പേരിൽ പേരിൽ പേരിൽ

■ সমচাপ বেধার বৈশিষ্ট্য:-

- i) সমচাপ বেধা মানচিত্র প্রায় সমচাপ বেধার সমান্তরাল অঙ্কন করে।
- ii) সমচাপ বেধা চক্রাকার হলে তাকে cell বা কোষ বলে।
- iii) দীর্ঘায়ু নিম্নচাপ অঞ্চল হল Trough বা ট্রাঙ্ক।
- iv) কোনোখানে নিম্নচাপ বা উচ্চ সৃষ্টি হলে সেখানে সমচাপ বেধা সুলি প্রায় বৃত্তাকারে অঙ্কন করে।
- v) দীর্ঘায়ু উচ্চচাপ অর্থাৎ অঞ্চল হল Ridge বা রিজ বলে।
- vi) সমচাপ বেধা সুলি দূরে দূরে অঙ্কন করলে মানু আত্মাওয়ার পরিচয় তখন করে এর ক্ষেত্রাদি অঙ্কন করলে দূর্যোগদূর আত্মাওয়ার পরিচয় তখন করে।
- vii) অত্যন্ত সমচাপ বেধা এক সর্বোচ্চ চক্রাকারে থাকলে এর বৃষ্টিও সম্ভাবনা থাকে।

■ বায়ুর চাপের তাল:-

৬৬৬ একই আনুসঙ্গিক তলে অবস্থিত ৫টি আনুসঙ্গিক বায়ুর চাপের পরিবর্তনের হারকে আর্টারিয়াল বায়ুর চাপের তাল বলে।

(i) প্রাথমিক (ii) প্রাথমিক (iii) প্রাথমিক (iv) প্রাথমিক

(v) প্রাথমিক (vi) প্রাথমিক (vii) প্রাথমিক (viii) প্রাথমিক

ଆମ୍ଭଙ୍କର

ଆମ୍ଭଙ୍କର ମାନବତାକୁ ଆମ୍ଭେ ମାନବତାକୁ ଦେଖିବା
ଆମ୍ଭଙ୍କର ମାନବତାକୁ ଆମ୍ଭେ ମାନବତାକୁ ଦେଖିବା
ଆମ୍ଭଙ୍କର ମାନବତାକୁ ଆମ୍ଭେ ମାନବତାକୁ ଦେଖିବା
ଆମ୍ଭଙ୍କର ମାନବତାକୁ ଆମ୍ଭେ ମାନବତାକୁ ଦେଖିବା

ଆମ୍ଭଙ୍କର ମାନବତା:-

- ① ଆମ୍ଭଙ୍କର ମାନବତା ମାନବତା ② ଆମ୍ଭଙ୍କର ମାନବତା
- ③ ଆମ୍ଭଙ୍କର ମାନବତା ମାନବତା ④ ଆମ୍ଭଙ୍କର ମାନବତା
- ⑤ ଆମ୍ଭଙ୍କର ମାନବତା ମାନବତା ⑥ ଆମ୍ଭଙ୍କର ମାନବତା

ଆମ୍ଭଙ୍କର ମାନବତା:-

ଆମ୍ଭଙ୍କର ମାନବତା ମାନବତା ମାନବତା ମାନବତା
ଆମ୍ଭଙ୍କର ମାନବତା ମାନବତା ମାନବତା ମାନବତା
ଆମ୍ଭଙ୍କର ମାନବତା ମାନବତା ମାନବତା ମାନବତା
ଆମ୍ଭଙ୍କର ମାନବତା ମାନବତା ମାନବତା ମାନବତା

ଆମ୍ଭଙ୍କର ମାନବତା:-

- ① ଆମ୍ଭଙ୍କର ମାନବତା ମାନବତା ② ଆମ୍ଭଙ୍କର ମାନବତା
- ③ ଆମ୍ଭଙ୍କର ମାନବତା ମାନବତା ④ ଆମ୍ଭଙ୍କର ମାନବତା
- ⑤ ଆମ୍ଭଙ୍କର ମାନବତା ମାନବତା ⑥ ଆମ୍ଭଙ୍କର ମାନବତା

ନିମ୍ନ ଚ୍ୟୁତି :-

ପୃଥିବୀର ଧ୍ୟାସୀ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଚ୍ୟୁତିର ଓ ଏହା ନିଜର ଚ୍ୟୁତି
ହେଉଥିବା ସମୟରେ ଏହା ନିଜର ନିଜର ନିଜର ଧ୍ୟାସୀ ଚ୍ୟୁତି
ନିଜର ଧ୍ୟାସୀ ଚ୍ୟୁତି ଓ ଏହା ନିଜର ଧ୍ୟାସୀ ଚ୍ୟୁତି ଏହା ଧ୍ୟାସୀ
ଅନୁସାରେ ଏହା ନିଜର ଧ୍ୟାସୀ ଚ୍ୟୁତି ଓ ଏହା ନିଜର ଧ୍ୟାସୀ
ଚ୍ୟୁତି ଧ୍ୟାସୀ -

① ଅଧ୍ୟାସୀ ଚ୍ୟୁତି ② ଧ୍ୟାସୀ ଚ୍ୟୁତି ③ ଧ୍ୟାସୀ ଚ୍ୟୁତି ।

ସାମ୍ୟତା ଶକ୍ତି :- ଏହା ଏକ ଶକ୍ତି ଯାହା ଦ୍ଵାରା ପୃଥିବୀର ଉପର ଓ ତଳ ସ୍ତର ମଧ୍ୟରେ ଗରମ ବିନିମୟ ହୁଏ । ଏହା ଯୋଗୁଁ ପୃଥିବୀର ଉପର ଓ ତଳ ସ୍ତର ମଧ୍ୟରେ ଗରମ ବିନିମୟ ହୁଏ । ଏହା ଯୋଗୁଁ ପୃଥିବୀର ଉପର ଓ ତଳ ସ୍ତର ମଧ୍ୟରେ ଗରମ ବିନିମୟ ହୁଏ ।

ପାଣି - ପାଣି (Land b) ସମୁଦ୍ର ଶକ୍ତି, ଉପର ଓ ତଳ ସ୍ତର ମଧ୍ୟରେ ଗରମ ବିନିମୟ ହୁଏ । ଏହା ଯୋଗୁଁ ପୃଥିବୀର ଉପର ଓ ତଳ ସ୍ତର ମଧ୍ୟରେ ଗରମ ବିନିମୟ ହୁଏ ।

ଫଳାଫଳ :- ଫଳାଫଳ ହେଉଛି ଏକ ଶକ୍ତି ଯାହା ଦ୍ଵାରା ପୃଥିବୀର ଉପର ଓ ତଳ ସ୍ତର ମଧ୍ୟରେ ଗରମ ବିନିମୟ ହୁଏ । ଏହା ଯୋଗୁଁ ପୃଥିବୀର ଉପର ଓ ତଳ ସ୍ତର ମଧ୍ୟରେ ଗରମ ବିନିମୟ ହୁଏ ।

ସମୁଦ୍ର ଶକ୍ତି :- ସମୁଦ୍ର ଶକ୍ତି ହେଉଛି ଏକ ଶକ୍ତି ଯାହା ଦ୍ଵାରା ପୃଥିବୀର ଉପର ଓ ତଳ ସ୍ତର ମଧ୍ୟରେ ଗରମ ବିନିମୟ ହୁଏ । ଏହା ଯୋଗୁଁ ପୃଥିବୀର ଉପର ଓ ତଳ ସ୍ତର ମଧ୍ୟରେ ଗରମ ବିନିମୟ ହୁଏ ।

ଫଳାଫଳ ଶକ୍ତି :- ଫଳାଫଳ ଶକ୍ତି ହେଉଛି ଏକ ଶକ୍ତି ଯାହା ଦ୍ଵାରା ପୃଥିବୀର ଉପର ଓ ତଳ ସ୍ତର ମଧ୍ୟରେ ଗରମ ବିନିମୟ ହୁଏ । ଏହା ଯୋଗୁଁ ପୃଥିବୀର ଉପର ଓ ତଳ ସ୍ତର ମଧ୍ୟରେ ଗରମ ବିନିମୟ ହୁଏ ।

ଆନୀୟ ବସ୍ତୁ :-

୧- ପ୍ରକୃତି, ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା ତଥା ସମସ୍ତ ବସ୍ତୁର ଉତ୍ପାଦି
ଆନୀୟ କାର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବସ୍ତୁ ଓ ଚାମଚ ଚରଣମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା
ଏହି ବସ୍ତୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ହେଉଥିବା ବସ୍ତୁ ଆନୀୟ ବସ୍ତୁ
ହେବ ।

ଅନ୍ୟ ଆନୀୟ ବସ୍ତୁ :- ଚିନ୍ତା, ଜ୍ଞାନ (ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଦ୍ଠ
ଉପରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର ହେବ) ଚିନ୍ତା

① ଚିନ୍ତା (ଉପରେ ଗୋଟିଏ ପଦ୍ଠ ଉପରେ ଗୋଟିଏ
ପଦ୍ଠ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର ହେବ, ଶିକ୍ଷା, ସ୍ଵାଧ୍ୟାୟ
ତଥା ଇତ୍ୟାଦି) ।

② ସ୍ଵ (ଉପରେ ଗୋଟିଏ ପଦ୍ଠ ଉପରେ ଗୋଟିଏ
ପଦ୍ଠ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର ହେବ) ।

③ ମିଶ୍ରଣ (ଉପରେ ଗୋଟିଏ ପଦ୍ଠ ଉପରେ ଗୋଟିଏ
ପଦ୍ଠ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର ହେବ) ।

④ ଶାନ୍ତି (ଉପରେ ଗୋଟିଏ ପଦ୍ଠ ଉପରେ ଗୋଟିଏ
ପଦ୍ଠ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର ହେବ) ।

ଶାନ୍ତି ଆନୀୟ ବସ୍ତୁ :-

① ଶାନ୍ତି (ଉପରେ ଗୋଟିଏ ପଦ୍ଠ ଉପରେ ଗୋଟିଏ
ପଦ୍ଠ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର ହେବ) ।

② ମିଶ୍ରଣ (ଉପରେ ଗୋଟିଏ ପଦ୍ଠ ଉପରେ ଗୋଟିଏ
ପଦ୍ଠ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର ହେବ) ।

③ ଶାନ୍ତି (ଉପରେ ଗୋଟିଏ ପଦ୍ଠ ଉପରେ ଗୋଟିଏ
ପଦ୍ଠ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର ହେବ) ।

- ଜାମାନାମାନଙ୍କର ଉତ୍ପତ୍ତି
- ଓଡ଼ିଶା ଲୋକ ମହାବଳୀଙ୍କର ସାପୁଟି
- ଦକ୍ଷିଣ ଲୋକ ମହାବଳୀଙ୍କର ଟିଲି ଟିଲି
- ଦକ୍ଷିଣ-ପାଞ୍ଚିମ ଲୋକ ମହାବଳୀଙ୍କର ମାଟିଜ୍ଞାନ
- ଓଡ଼ିଶାର ଉପାନ୍ତମହାବଳୀଙ୍କର ମାଟିଜ୍ଞାନ
- ପାଞ୍ଚିମ ଉପାନ୍ତମହାବଳୀଙ୍କର ଟିଲି ଟିଲି

ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ଉପାନ୍ତ
 5°-30° ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ଉପାନ୍ତ

(i) 100-500 km ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ। ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ
 ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ। ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ

ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ 30°-60° ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ
 (ii) ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ

(iii) ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ 30-35 km.

(iv) ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ

ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ
 ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ

ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ

ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ (i)
 ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ ଉପାନ୍ତ

ଆମ୍ଭ
ଓ ଆଦତ :-

ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆୟତନର ସମ୍ପତ୍ତି ବିକାଶ
କରିବା ପାଇଁ ନିୟମିତ ଭାବେ ଆଦତ

ଫରମ ଆଦତ :-

ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥିତିରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିୟମିତ ସମ୍ପତ୍ତି ଏ
ନିୟମିତ ଭାବରେ ଆମ୍ଭେ ଆମ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ପତ୍ତି
ଆଦତ ରଖି । ଫରମ ଆଦତ ଆମ/ସମ୍ପତ୍ତି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ

ଆମ୍ଭେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆଦତ :-

କେବଳ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥିତିରେ ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ
ଆୟତନର ସମ୍ପତ୍ତି ଏ ବିକାଶ କରିବା ପାଇଁ
ନିୟମିତ ଭାବେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥିତିରେ ଏ ଆୟତନର
ଆମ୍ଭେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ପତ୍ତି ନିୟମିତ ଭାବେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ
ଆୟତନର ସମ୍ପତ୍ତି ନିୟମିତ ଭାବେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ
ଆଦତ ରଖି ।

ଆମ୍ଭେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆଦତ ନିୟମିତ ଭାବେ (ଏହି) ନିୟମ
ଆଦତ ରଖି ।

ଆମ୍ଭେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆଦତ ନିୟମିତ ଭାବେ ଏହି ନିୟମ
ଆଦତ ରଖି ।

ସ୍ଥିତି ଓ ଆମ୍ଭେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆଦତ ନିୟମ :-

① ସ୍ଥିତି ନିୟମିତ ଭାବେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିୟମିତ ଭାବେ
ଆଦତ ରଖି ।

⑪ ଓସିର ଉତ୍ତମ ଋତୁର ଜଳୀୟ ଋଷ - ଫରମ୍ପ ଉତ୍ତମ ଋତୁର ଋଷ ଯେଉଁ ଯେଉଁ ଆମାଦିତ୍ତ ଭାବେ ।

$$\text{ଆମାଦିତ୍ତ ଭାବେ} = \frac{\text{ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥିତିର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆମାଦନ ଋଷର ଉତ୍ତମ ଋତୁର ଋଷମାନଙ୍କର}}{\text{ଓସିର ଋଷ ଓ ଉତ୍ତମ ଋତୁର ଋଷମାନଙ୍କର ଉତ୍ତମ ଋତୁର ଋଷମାନଙ୍କର}} \times 100$$

• ଆମାଦିତ୍ତ ଭାବେ ମାତ୍ର ୨୫ ଗ୍ରାଡିଓସିର ଯାହା ଯାହା ଏହି ଯାହା ଋଷ ଋଷ ଋଷ ଭାବେ ।

ବିଶିଷ୍ଟ ଯାହା ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଋଷ (1833 ଋଷ ଋଷ ଋଷ ଋଷ monsoon ଋଷ ଋଷ ଋଷ ।

ଋଷ ଋଷ ଋଷ (monsoon) ଋଷ ଋଷ ଋଷ ଋଷ (monsoon) ଋଷ ଋଷ ଋଷ ଋଷ ଋଷ ।

ଋଷ ଋଷ ଋଷ ଋଷ ଋଷ ଋଷ ଋଷ ଋଷ ଋଷ ଋଷ ।

ଋଷ ଋଷ ଋଷ - ଋଷ ଋଷ

ଶାନ୍ତିରାଜ୍ୟ ସମ୍ପର୍କ ଆମର ଏହି ପଞ୍ଚାଙ୍ଗରେ
ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହାକୁ
ସ୍ୱାଗତ କରାଯାଉଛି -

① ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମାସ :- March - May
ପ୍ରାୟଶଃ ।

ଏହି ମାସ ଏହି ପାଞ୍ଚଟି ମାସରେ ମୁଁ - ଆମେ ।
ଏହି ମାସରେ ବିଭିନ୍ନ ପାଞ୍ଚଟି ମାସରେ
ଆମେ ଯେଉଁଠି ଯିବା ସେହିଠି
ସମ୍ପର୍କ ରହିଥାଏ ।

ଆମେ :- ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମାସ
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମାସ ।

② ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମାସରେ
ଆମେ ଯେଉଁଠି ଯିବା ସେହିଠି
ସମ୍ପର୍କ ରହିଥାଏ ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଏହି ମାସରେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
ଏହି ମାସରେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
Cherry blossom ରହିଥାଏ ।
Cherry blossom ରହିଥାଏ ।

③ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମାସ :-
June - July

বালুবিধ বহু দিগে মুক্ত হয় তাহা সম্ভব
হয় বা সম্ভব হয় তাহা

কোনো স্থানেই অবস্থান 60° - 80° অক্ষাংশে
অবস্থিত।
অতিবেগ 100 - 500 km ঘণ্টা / সমুদ্রে স্থিতি

বালুবিধ :-

30° - 60° উত্তর ও দক্ষিণ / দ্রাঘিমাংশ 25।
সমুদ্রের স্তর থেকে মুক্তি 25 / অতিবেগ 30 - 50 km
এই স্তর থেকে বিচ্ছিন্ন। চরিত্র বদল / দ্রাঘিমাংশ 25 ও
সুঘর স্তর মুক্ত।

মহান বায়ু আন্তঃস্থ 100% 25 উত্তর ও দক্ষিণ
অক্ষাংশ বা দ্রাঘিমাংশ বায়ু বলা 25।
অসামান্য বায়ু :-

বিশেষ ভাবে উল্লেখ্য বিশেষ
আন্তঃস্থ বায়ু অর্থাৎ বায়ু অসামান্য বায়ু
মহান বায়ু বায়ু অসামান্য বায়ু

মহান বায়ু :-

যে উল্লেখ্য অসামান্য বায়ু অসামান্য বায়ু
মহান বায়ু বায়ু অসামান্য বায়ু
এই মহান বায়ু বায়ু অসামান্য বায়ু
মহান বায়ু বায়ু অসামান্য বায়ু

* আইনজিটার মধ্যে জায়াডে বাপুও আদালত
সমিতিয়া করা হয়। আদালত ইচ্ছা ও ক্ষমতা

* ক্ষমতা ইচ্ছা ও আদালত বাপু আইনজিটার
বাক্যে প্রতিষ্ঠিত।

* অনিচ্ছা

যে প্রকৃতি জালি বাধ্যতায়
করিব তাহাৎ অবিচ্ছিন্ন হয়
তাকে অনিচ্ছা বলে। বৃদ্ধ, স্ত্রী, দুঃখ,
দুঃখ, জেদ, জেদ আদালত, প্রিয়তা।

অনিচ্ছা

বাপুজির লোক জালি বাধ্যতায়
হয়ে তবল ও করি তাহাৎ আদালত
কাজের চাও অসুখি বোঝে এলে তাকে
অনিচ্ছা বলে।

বুঝ - প্রতিষ্ঠিত, ভূমি, মাট, স্ত্রী, জিলা
বুঝি।

প্রতিষ্ঠিত

জালি বাধ্যতায় অবিচ্ছিন্ন হয়ে কামাৎ
০.৫ স্ত্রী বাধ্যতায় বৃদ্ধ
বুঝি প্রতিষ্ঠিত হয়ে তাকে
বুঝি বলে।

ବୁଦ୍ଧି ସାତ ତିବ ସ୍ତୋତ୍ର - ୧ ଅବିଷ୍ଟାବ,
~~ବିଷ୍ଟାବ~~ ବିଷ୍ଟାବ ବୁଦ୍ଧି ସାତ, ସୁବୀର
ବୁଦ୍ଧି ସାତ । ବିଷ୍ଟାବ